

ELŐTERJESZTÉS

*Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2023. március 30-i ülésére*

Tárgy: *Beszámoló Kiskunhalas Város Önkormányzatának 2022. évi adóztatásáról*

Az előterjesztést készítette: *Dutkay Lóránt adócsoport vezetője*

Előadó: *Kollárné dr. Lengyel Linda jegyző*

Bizottsági felülvizsgálatra megkapta: *Pénzügyi, Költségvetési, Gazdasági és
Településfejlesztési Bizottság*

*Elfogadásához **egyszerű** szavazattöbbség szükséges.*

Törvényességi felülvizsgálatra megkapta:

*Kollárné dr. Lengyel Linda s.k.
jegyző*

Kiskunhalas, 2023. március 21.

Kiskunhalas Város Jegyzőjének

ELŐTERJESZTÉSE a Képviselő-testület 2023. március 30-i ülésére

Beszámoló Kiskunhalas Város Önkormányzatának 2022. évi adóztatásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138.§ (3) bekezdése szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete:

- a) helyi adókat vezethet be;
- b) meghatározza a helyi adó illetékességi területén történő bevezetésének időpontját és időtartamát határozott vagy határozatlan időre;
- c) megállapítja — a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő-képességéhez igazodóan a helyi adókról szóló törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel — a működési területén bevezetett helyi adók mértékét;
- d) döntése szerint bővíti a helyi adókról szóló törvényben megfogalmazott mentességi és kedvezményi szabályokat;
- e) meghatározza — a helyi adókról, az adóigazgatási rendtartásról és az adózás rendjéről szóló törvények keretei között — illetékességi területén a helyi adózás részletes szabályait;
- f) építmény- és telekadó bevezetése esetén meghatározza az adóalap megállapításának módját;
- g) a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást;**
- h) tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről;

A fentiek alapján kérem a Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására, valamint a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Kiskunhalas Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja Kiskunhalas Város Önkormányzatának 2022. évi adóztatásáról szóló beszámolóját a melléklet szerint.

Határidő: 2023. március 30.

Felelős: Kollárné dr. Lengyel Linda jegyző

Határozatról értesül: Dutkay Lóránt adócsoport vezetője

Kollárné dr. Lengyel Linda s.k.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos forrása a helyi adók rendszere.

Kiskunhalas Város Önkormányzatának feladatellátását a **saját bevételek**, támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételét növelik, abból állami elvonás nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok) eltérő mértékben, de szintén az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították és biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között - továbbra is - a képviselő-testület dönt a helyi adók (épitményadó, telekadó, kommunális adó, helyi iparüzési adó, idegenforgalmi adó) fenntartásáról, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekelttséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódik. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatóak legyenek.

A helyi adózás struktúrája három fő rendszeremre épül, nevezetesen: a vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították az adóztatás kereteit és feltételeit. Az önkormányzat kizárólagos - az önkormányzati törvény szabályozásával szinkronban másra át nem ruházható - joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében a helyi adókat bevezesse, a már bevezetett adót a következő évre módosítsa, avagy hatályon kívül helyezze.

Kiskunhalas Város Önkormányzata a helyi adók mértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg - a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra is figyelemmel. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletekben állapítja meg. E felhatalmazást a Htv. 1. § (1) bekezdése biztosította számára. Ezen jogokat átmenetileg korlátozza a magyar kormány a COVID miatt, mondván a lakosság és a vállalkozások adóterhei nem növelhetők ebben a helyzetben.

A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

Kiskunhalas Városában 2022. évben öt fajta helyi adó működik. A Htv. által helyi adózás alá tartozó adótárgyakat Kiskunhalas Város Képviselő-testülete helyi adókötelezettség alá vonta. Kiskunhalason mind a háztartások (magánszemélyek), mind a gazdálkodók (vállalkozók) adóalanyok minősülnek, így kiterjed rájuk a helyi adókötelezettség, legyen ez vagyoni típusú (épitmény és telekadó), kommunális jellegű (magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó), vagy iparüzési adó.

Az önkormányzati adóhatóság alapfeladata 2022. évben is kétirányú volt: egyrészt a költségvetési bevételek biztosítása az önkormányzat (állam) működéséhez, másrészt az adóztatás rendszerében az

adózók minél teljesebb körű „kiszolgálása” (lehetővé téve, hogy kötelezettségeiket a kornak megfelelő színvonalú ügyintézés mellett pontosan teljesíthessék.)

Az **Adócsoport 8-11** munkatárssal látta el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez. Az adóigazgatási feladatok letéteményese a jegyző, így minden esetben az ő nevében jár el az adócsoport, mint önkormányzati adóhatóság. A polgármesteri hivattal az itt élő polgárok és vállalkozások leggyakrabban az adócsoport munkáján keresztül találkoznak, hiszen a nyilvántartott adózók száma meghaladja a húszezret. A hivatal ügyforgalmának jelentős része is az adóhatóságnál képződik, ezek többségénél határozatot ad ki az adóhatóság, melyben adót ír elő, vagy ír jóvá, illetve valamely állapotot igazol. A kötelezően ellátandó feladatok közül kiemelendő az adó-érték bizonyítványok kiállítása, melynek igen jelentős a munkaidő szükséglete. 2022 adóévben 505 db adó-érték bizonyítványt készített az adócsoport.

Az adócsoport ügyfélforgalmának alakulása

Beérkező iratok száma:	16 821 db
Kimenő iratok száma:	12 878 db
Kiküldött értesítők száma:	17 510 db
Kiállított adó-érték bizonyítványok száma:	505 db
Adóigazolások száma:	154 db
Adók módjára behajtandó köztartozások:	467 db

A 2022 adóév a COVID járványból éppen csak kilábalva, és az Ukrajnában zajló háború árnyékában telt, annak minden negatív következményével. **A vészhelyzeti kormányrendeletek következtében 2021. évben 1%-ra csökkentett helyi iparüzési adó 2022. adóévben is megmaradt a mikro-kis és közép vállalkozások részére. Az adózói kört vizsgálva ez az intézkedés a Kiskunhalason adózók több mint 90%-át érintette, mely adózóktól származik a HIPA bevétel hozzávetőleg 40%-a.** Továbbá a jogszabály lehetőséget biztosított ugyanezen adózói kör részére, hogy 2022 évi adóelőlegeiket is 50%-ra mérsékeljék egy nyilatkozat megtételével.

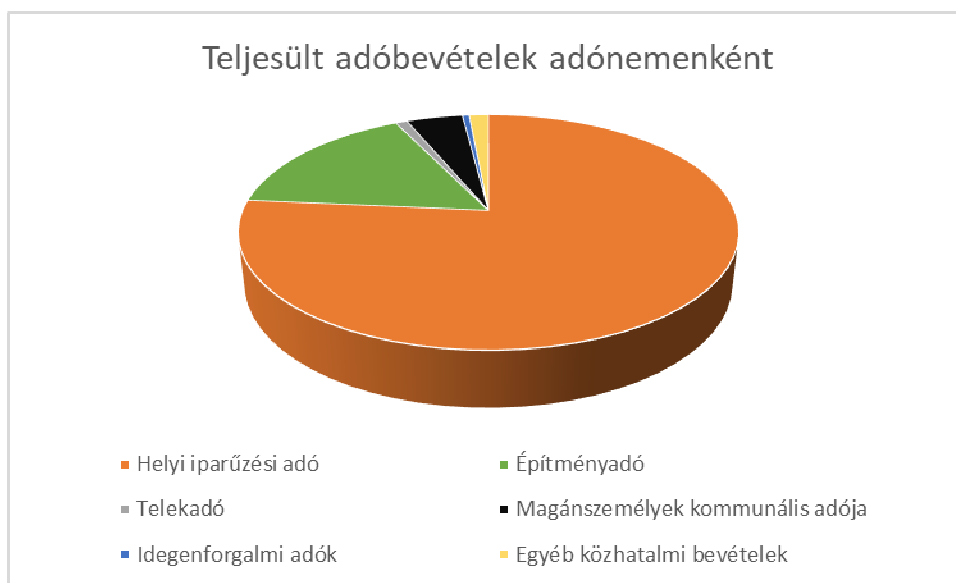
Sajnálatos módon a tavalyi év során ismét jelentős fluktuáción ment keresztül az adócsoport. Két dolgozónk váratlanul felmondott március és május hónapban. Mindkét kolléga kiemelt területért felelt. (építmény, telekadó és adóellenőrzés) Figyelembe véve egy további kolléga közelgő nyugdíjazását három állás meghirdetése mellett döntött a vezetőség. Az eredményes pályázatásnak köszönhetően május hónapban 1 fővel, szeptemberben 1 fővel és októberben 1 fővel bővült a létszám. A feladatkörök átstrukturálásával és a feladatok újrapriorizálásával sikerült a munkát gördülékenyen, és hatékonyan végezni a nehézségek ellenére is. **A távozó kollégák közül az adóellenőr hiányát érezte meg a legjobban a csoport. A márciusban távozó kolléga pótlását csak októberben tudtuk megoldani. Az új kollega szakmai felkészítése/betanulása gyorsított ütemben történt, melynek eredményeként, a 2022-ben tervezett HIPA terület ellenőrzése 2023 I. negyedévében elindításra került.**

Önkormányzati adóbevételek megoszlása

A pénzforgalomban befolyt bevételek **korrigált** értékét az alábbi táblázat mutatja:(korrekciós tételek: számlák közötti átvezetés, túlfizetések visszautalása, adóra még el nem számolt befizetések)

Adónemek	Teljesülési adatok	Százalékos alakulás
Helyi iparűzési adó	976 515 676	76,48%
Építményadó	207 844 150	16,28%
Telekadó	11 505 949	1,18%
Magánszemélyek kommunális adója	55 327 658	4,22%
Idegenforgalmi adók	6 636 900	0,52%
Egyéb közhatalmi bevételek	19 012 583	1,49%
Összes bevétel	1 276 844 939	100,00%

Az önkormányzatot megillető adójellegű bevételek legjelentősebb része a helyi iparűzési adóból befolyó összeg (76,48%), de kiemelkedő a helyi építmények után megfizetett adórész aránya (16,28%).



Az adóbevételek összegére elsődlegesen és alapvetően kihat, hogy az önkormányzat rendeleteiben mely adónemeket vezeti be, hogyan és miként szabályozza a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit.

Önkormányzati adóbevételek alakulása az elmúlt 4 évben

Kiskunhalas Város Önkormányzati adóbevételek*	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év
Önkormányzatot megillető adóbevételek	1 465 177 958	1 139 992 386	1 080 370 346	1 276 844 939

* A pénzforgalomban befolyt bevételek korrigált értékét az alábbi táblázat mutatja: (korrekciós tételek: számlák közötti átvezetés, túlfizetések visszautalása, adóra még el nem számolt befizetések)

Kiskunhalas Város Önkormányzata költségvetési előirányzatának teljesülése (adatok Ft-ban)

Kiskunhalas - adószámlák nevei	Költségvetési előirányzat (eredeti)	Tényleges pénzforgalmi bevétel	Teljesülés
Helyi iparüzési adó	700 000 000	976 515 676	139,5%
Építményadó	190 000 000	207 844 150	109,4%
Telekadó	8 000 000	11 505 949	143,8%
Magánszemélyek kommunális adója	55 000 000	55 327 658	100,6%
Idegenforgalmi adók	0	6 636 900	6636,9%
Egyéb közhatalmi bevételek	8 000 000	19 012 583	237,7%
Összesen	961 000 000	1 276 844 939	132,9%

* ua. =nem változott

Az **adóbevételek 1.276.844.939- forintban realizálódtak**, százalékos arányban az előirányzat halmozottan **132,9%-ban teljesült**.

Az **önkormányzat költségvetési bevételein belül 2022. évben 19,4%-ot értek el az önkormányzati adókból** származó bevételek.

Jelentős bevételi nagyságot képviselő adónemekben érintett adózók számának változása

Elnevezés	Adózók száma			
	2019	2020	2021	2022
Építményadó	785	816	838	836
Telekadó	56	58	69	69
M.komm.adó	10 882	10 975	10818	10756
Iparüzési adó	2 648	2 762	2 994	3006

Az adózók számát tekintve nem történt érdemi változás, kommunális adóban némi csökkenés, iparüzési adóban kismértékű növekedés látszik.

Kiskunhalas Városában 2022. évben a helyi adó mértékek a következőképpen alakultak:

2022.	Törvényi adómérték (2022. évi adómaximum)	kiskunhalasi adómérték	Törvényi mérték %-os kihasználtsága
építményadó (Ft/m ²)	2018,00	620,00	30,72%
telekadó (Ft/m ²)	366,90	15,00	4,09%
msz.kommunális adója (Ft/adótárgy)	31 187,40	5 000,00	16,03%
idegenforgalmi adó (Ft/nap)	550,30	300,00	54,52%
iparüzési adó (%)	2,00	1,90	95,00%

Kiskunhalas Város közigazgatási területén – a települések átlagához viszonyítva - alacsony mértékben kerülnek kihasználásra a törvényi lehetőségek az adómaximumok vonatkozásában. Különösen igaz ez az ingatlanokat terhelő adónemek (építményadó 30,72%, telekadó 4,09% kommunális adó 16,03%). **2022. adóévben kormányrendelet tiltotta az adómértékek növelését.**

Hátralékok gondozása

A hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb részét képezi az adóigazgatási munkának. A végrehajtási munka során jogos elvárás az eredményesség mellett, hogy áttekinthető, és méltányos legyen. Az adóhatóság munkájának két jól elkülönülő része a hátralékkezelés, valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítása. Nagyságukból eredően is, kiemelkedő figyelmet fordít adóhatóságunk a nagy összegű adótartozással rendelkezőkre. A kisösszegű adó- és köztartozásokat keletkeztető adózók száma magas, azonban súlyarányuk összszerszerűségben kisebb.

Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoznak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen lép fel. Az adóhatóság feladatai közé tartozik többek között a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése és az adófizetők fizetési problémáinak méltányos kezelése. A tevékenység magában foglalja a hátralékkezelést, a végrehajtást, a fizetési kedvezményi kérelmek elbírálását, továbbá a csőd, felszámolási és végelszámolási eljárások bonyolítását.

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása, illetve megállítása a hátralékkezelési és végrehajtási eljárások hatékony és eredményes alkalmazásával.

2018. májusában elindításra került a **visszatartási jog (Art. 76. §.) gyakorlása**, melynek során minden önkormányzati adóhatóságot érintő 1000 forint feletti adótartozás megjelenik a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál. A NAV a tartozás kiegyenlítéséig nem ad ki adóigazolást az ügyfelek részére, illetve ha van visszaigényelhető adója az adózónak, az önkormányzati adótartozás összege levonásra kerül a kiutalás előtt. **Havi rendszerességgel 2700-3000 adózó tartozása kerül átadásra. Ezzel a módszerrel 179 esetben, mindösszesen 4 998 318 Ft-ot könyvelhettünk el 2022. évben. Az összeg csak részben tükrözi a módszer hatékonyságát, számtalan esetben az adózó tudomást szerez az átadásról, ezért maga rendezi a tartozását.**

A visszatartási jog gyakorlása mellett a továbbiakban is alkalmazzuk a többi végrehajtási cselekményt, ám ezek – általában – nem mindig vezetnek azonnal eredményre. Az önkormányzati adóhatóság **216** hatósági utalási megbízást (**inkasszót**) bocsátott ki hátralékosonként, vagyis ennyi esetben kísérelte meg az adósok bankszámláiról a tartozás rendezését. Ezzel az eljárással **30.334.072 Ft-ot** sikerült realizálni.

A magánszemélyek esetében alkalmazható a munkabérből (nyugdíjból) történő letiltás. Ezek általában a NEAK (Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő) adataira épülnek, amelyek azonban gyakran nem naprakészek, sok esetben használhatatlanok. A letiltások viszonylagos eredménytelenségének oka, hogy a hátralékosok közül sokan nem dokumentált jövedelmet szereznek, a jövedelemforrások felderíthetetlenek, nagyon sokan vannak minimálbéren bejelentve, a nyugdíjak alacsonyak, a segélyek nem vonhatóak végrehajtás alá. 2022-ben **166** esetben történt **NEAK adatkérés**.

Az adóság rendezése érdekében további végrehajtási cselekményeket foganatosítottak a kollégák. **24 alkalommal történt gépjármű foglalás** (2021-ben 2 esetben), **15 esetben gépjármű forgalomból történő kivonás** (2021-ben 9 esetben), **204 alkalommal pénzügyi megkeresés** (2021-ben 76 db), **29 alkalommal munkabér/nyugdíj foglalás** (2021-ben 19 db), **120 esetben pedig felhívást**. (2021-ben 9 db).

Adónemek részletezése

ÉPÍTMÉNYADÓ

Teljesült adóbevétel: **207 844 150 Ft**

A törvényi felhatalmazás alapján, Kiskunhalas Város Önkormányzata építményadót vezetett be az önkormányzat illetékességi területén. Az **adó alanya az építmény tulajdonosa**, több tulajdonos esetén az adókötelezettség a tulajdoni hányadok arányában terheli a tulajdonostársakat.

Az **adó alapjának** meghatározása tekintetében önkormányzatunk az adóköteles építmény négyzetméterben számított hasznos alapterületét vette alapul. Az **adó mértékét** az építmény adóköteles alapterülete utáni **620,-Ft/m²-ben** határozta meg a Képviselő-testület.

Önkormányzati rendeletünk mentesítette az adó alól a magánszemélyek tulajdonában lévő nem üzleti és nem vállalkozási célú lakásokat, gépjárműtárolókat illetve a gazdasági épületeket.

E tekintetben elmondható, hogy ezen adónem elsősorban a vállalkozásokat terhelő adónem.

TELEKADÓ

Teljesült adóbevétel: **11 505 949 Ft**

Az építményadó mellett a telekadó fizetés „teljesíti ki” az ingatlanadóztatást. A Htv. alapján az önkormányzat telekadót vehet ki az illetékességi területén levő valamennyi beépítetlen belterületi földrészlet után. A telekadó és építményadó közötti szoros összefüggés miatt az önkormányzat csak azonos adóalap (vagy az alapterület m²-e, vagy az ingatlan korrigált forgalmi értéke) alkalmazását állapíthatja meg. Azaz, nem lehetséges értékalapú adóztatás építményadóban, ha a telekadó négyzetméter alapú.

Az **adó alanya a telek tulajdonosa**, több tulajdonos esetén az adókötelezettség a tulajdoni hányadok arányában terheli a tulajdonostársakat. Az **adó alapjának** meghatározása tekintetében önkormányzatunk az adóköteles építmény négyzetméterben számított hasznos alapterületét vette alapul, melynek mértékét a telek adóköteles alapterülete utáni **15,-Ft/m²-ben** határozta meg a Képviselő-testület.

Mentes az adó alól az az adóalany, aki az adott ingatlana után magánszemélyek kommunális adóját vagy építményadót fizet. Itt is elmondható, hogy ezen adónem szintén a vállalkozásokat érintő adónem.

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

Teljesült adóbevétel: **976 515 676 Ft**

Az iparüzési adó a legnagyobb helyi adóbevételt jelentő adónem. Az állandó jellegű adókötelezettség után – a *Képviselő-testület 30/2016. (XI.25.) számon hozott rendelete alapján* - 2017. január 1-jétől az adó mértéke 1,9 % (maximált törvényi adómérték felső határa: 2%).

A mikro-, kis és középvállalkozások részére fennmaradt a kedvezményes adózás lehetősége, így az a vállalkozó, akinek az éves vállalkozási szintű adóalapja a 2 millió forintot nem haladja meg az állandó jellegű tevékenység végzése utáni végleges számított iparüzési adóból 100%-os önkormányzati adókedvezményre jogosult. Az önkormányzati adómentességben részesülő adózói

kör jelentős, a vállalkozások közel 30 %-a, ők egyébként többnyire kiskunhalasi vállalkozók, kereskedők. Továbbá mentesség illeti meg a 20 millió forintot meg nem haladó bevételű házi orvosokat és védőnőket.

MAGÁNSZEMÉLYEK KOMMUNÁLIS ADÓJA

Teljesült adóbevétel: **55 327 658 Ft**

A magánszemélyek kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki építmény valamint a telek tulajdonosa az önkormányzat illetékességi területén, valamint azt a magánszemélyt is, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti jogával rendelkezik.

Az **adó mértéke** az adó alapját képező adótárgyakra évi 5.000,-Ft. Az önkormányzati rendeletünk mentesíti az adó megfizetése alól, a szükséglakások tulajdonosait, illetve azon magánszemélyeket, akik aktív korúak rendszeres szociális segélyét vagy időskorúak járadékát kapja, vagy aki egyedül él és a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által folyósított rendszeres szociális járadékban részesül, valamint a külön hrsz-on álló 1db gépjárműtárolót, ha az adó alanya lakáscélú építménye után kommunális adó köteles és a lakáscélú építményével egy hrsz-on nem rendelkezik gépjárműtárolóval. A Képviselő-testület 37/2017. (XII.1.) számú önkormányzati rendeletével 2018. január 1-jétől mentesítette a nem lakás céljára szolgáló épületet, kivéve azon épületet, amelyben legalább egy személy életvitelszerűen tartózkodik.

IDEGENFORGALMI ADÓ

Teljesült adóbevétel: **6 636 900 Ft**

Idegenforgalmi adó állapítható meg annak a magánszemélynek, aki az önkormányzat illetékességi területén egy vendégéjszakát nem állandó lakosként eltölt. A tartózkodás alapján fennálló adókötelezettség alóli mentesség életkorhoz (kiskorúság), speciális egészségügyi, oktatási, munkavégzési, vállalkozási jogviszonyhoz, illetőleg meghatározott rokonsági kapcsolathoz kötődik. Az adó alapja a megkezdett napok száma. Az adó mértéke naponként és személyenként a törvény szerint legfeljebb 550 forint lehetne. Az adó mértéke 2012. január 1-jétől 300 Ft/nap/fő. Az idegenforgalmi adónem havi bevallásokhoz kötötten került előírásra és ennek megfelelően kell a beszedőknek az adót a beszedést követő hó 15-ig a megfelelő számlára utalni.

PÓTLÉKOK, BÍRSÁGOK

Teljesült adóbevétel: **6 673 855 Ft** (Késedelmi pótlék)
2 466 826 Ft (Bírság)

Az adózás körében elkövetett **jogsértések többségének hatása pénzben kifejezhető**. Ennek alapján az adózás rendjéről szóló törvény négyféle jogkövetkezményt határoz meg. **Fizetési késedelem** esetén késedelmi pótlékot kell fizetni, az **adó rövidítésért** adóbírságot kell kiszabni, illetőleg az önként feltárt önrevízió esetén **önellenőrzési pótlék** fizetendő, az egyéb kötelezettségek teljesítésének elmulasztását pedig az adóhatóság **mulasztási bírsággal** szankcionálja. Az alapkamat mértéke 2019. január 1-jétől emelkedett (jegybanki alapkamat kétszerese helyett a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékére változott), melynek a hatására a késedelmi pótlékból származó bevétel is jelentősen emelkedett.

A késedelmi pótlék, önellenőrzési pótlék, mulasztási bírság, adóbírság sajátossága, hogy a tervezéskor „csak becsülhető”, hiszen ez elsősorban az adózók fizetési készségének, illetve a bevallási kötelezettségek teljesítésének függvénye. A törvény az adókötelezettségek adóhiányra nem vezető megsértése esetére mulasztási bírság kiszabását teszi lehetővé, amely egyes esetekben a teljesülést követően mérsékelhető.

ADÓK MÓDJÁRA BEHAJTANDÓ KÖZTARTOZÁSOK

Ha az adós magánszemély, a belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye, ennek hiányában szokásos fellelhetőségi helye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság az eljárásra jogosult szerv, a törvények előírhatják, hogy valamely köztartozást az önkormányzati adóhatóság adók módjára köteles behajtani. E köztartozások rendszerint nem adó jellegűek, ezekre a törvény hatálya csak a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében terjed ki. Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre foganatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor **hatásköre csupán arra terjed ki**, hogy a tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt **összeg behajtása érdekében intézkedjen**. Rendelkezési joga - általában - nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, vagy a tartozást mérsékelje.

Ezen feladatkör ellátása is jelentős munkaidő igényel bír, 2022-ben 467 esetben keresték meg adóhatóságunkat behajtandó köztartozás ügyében. Az adók módjára behajtásra kimutatott köztartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében az elkövetőnek sem munkahelye, sem számlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs. Míg az adók esetében, egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az önkormányzati adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételeznek, jóval magasabb igazgatási költségekkel.

Az önkormányzati adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozások beszedésére irányuló hatásköre folyamatosan szűkül, melynek második lépéseként *2018. január 1-jétől a rendőrség által kirótt közigazgatási bírságok behajtását is a NAV végzi* (első lépésként a kormányhivatalok/járási hivatalok megkereséseinek - pl. gyermektartási díjak - átadását kellett megvalósítani 2017. január 1-től). E jogszabályi változás lehetővé tette a helyi adó tartozások hatékonyabb behajtását biztosító tevékenységek bevezetését (lásd. fent; visszatartási jog gyakorlása).

TALAJTERHELÉSI DÍJ

Teljesült bevétel: **9 871 902 Ft**

- 2003. évi LXXXIX. tv. és a talajterhelési díjról szóló 30/2012. (IX.28.) önkormányzati rendeletünk alapján (megjegyzés: 2018. november 1-jétől hatályos a talajterhelési díjról szóló 18/2018. (IX.28.) önk.rend.) **díjfizetési kötelezettség** azt a kibocsátót terheli, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és a helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést – ideértve az egyedi zárt szennyvíztározót is –, alkalmaz. A helyi rendelet alapján **mentes az adó alól** az a kibocsátó, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem az adóévet megelőző évben nem éri el a legkisebb öregségi nyugdíj összegének másfélszeresét, ill. **50%-os díjkedvezményben** részesül, akinél a legkisebb öregségi nyugdíj összegének másfélszeresét meghaladja, de nem haladja meg a kétszeresét. E mellett nem terheli díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót, aki külön jogszabályban meghatározott egyedi szennyvíz elhelyezési

kislétesítményt, illetve egyedi szennyvíztisztító kisberendezést alkalmaz, illetve akinél a közcsatorna kiépítésre került, de műszakilag nem áll számára rendelkezésre.

HELYI JÖVEDÉKI ADÓ

Az eljárás jogi alapja a Jövedéki adóról és jövedéki termékek forgalmazásáról szóló 2003. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Jöt.) magánfőzésre és bérfőzésre vonatkozó rendelkezései. **2016. január 1-jétől megszűnt az önkormányzat felé történő adóbevallási és adófizetési kötelezettség**, de a desztillálóberendezés feletti tulajdonjogról a bejelentési kötelezettséget, valamint a bejelentett adatokban történt változás bejelentési kötelezettségét továbbra is az önkormányzati adóhatósághoz kell teljesíteni. A magánfőzés szabályai betartásának ellenőrzésével kapcsolatban – kivéve a magánfőzött párlat jogszabálysértő értékesítését – az önkormányzati adóhatóság jár el.